

Young Europeans: Education for Democracy and Sustainability

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΑΚΕΤΟ P1

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ιστορία και αξίες

Τετράδιο μαθητή/μαθήτριας

Περιεχόμενα	
Τεστ Α	Τι ξέρω ήδη; (διαγνωστικό)
Φύλλο P1-1	Γιατί ενώθηκε η Ευρώπη; Η Διακήρυξη Σουμάν
Φύλλο P1-2	Από τους 6 στους 27: Συνθήκες και διευρύνσεις
Φύλλο P1-3	Η Ελλάδα στην Ευρώπη: μια ιστορία με πολλές φωνές
Φύλλο P1-4	Σύμβολα και πολιτιστική κληρονομιά
Φύλλο P1-5	Η ΕΕ αύριο: πρέπει να διευρυνθεί;
Φύλλο P1-6	Το ψηφιακό μας μουσείο και αναστοχασμός
Τεστ Β	Τι έμαθα; (τελικό)

Πριν ξεκινήσεις

Η ιστορία δεν είναι μόνο ημερομηνίες. Σε αυτό το πακέτο δουλεύεις **σαν ιστορικός**: διαβάζεις πηγές, ρωτάς ποιος τις έγραψε και γιατί, και συγκρίνεις διαφορετικές οπτικές.

Όταν γράφεις ένα στοιχείο, σημειώνει από πού το βρήκες.

ΤΕΣΤ Α · ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

Τι ξέρω ήδη;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Απάντησε χωρίς να ψάξεις. Δεν βαθμολογείται. Αν δεν ξέρεις, κύκλωσε «Δεν ξέρω».

- Ποια ημέρα γιορτάζεται η Ημέρα της Ευρώπης (επέτειος της Διακήρυξης Σουμάν);
α) 25 Μαρτίου β) 9 Μαΐου γ) 1 Ιανουαρίου δ) Δεν ξέρω
- Ποια ήταν η πρώτη ευρωπαϊκή κοινότητα (1951);
α) Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα β) NATO γ) Συμβούλιο της Ευρώπης δ) Δεν ξέρω
- Πόσα ήταν τα ιδρυτικά κράτη;
α) 6 β) 9 γ) 12 δ) Δεν ξέρω
- Πότε έγινε η Ελλάδα πλήρες μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων;
α) 1974 β) 1981 γ) 2001 δ) Δεν ξέρω
- Με ποια Συνθήκη ιδρύθηκε η «Ευρωπαϊκή Ένωση» με αυτό το όνομα;
α) Ρώμης β) Μάαστριχτ γ) Λισαβόνας δ) Δεν ξέρω
- Τα 12 αστέρια της ευρωπαϊκής σημαίας συμβολίζουν:
α) τα 12 ιδρυτικά κράτη β) την ενότητα και την αρμονία γ) τους 12 μήνες δ) Δεν ξέρω
- Ποια ήταν η μεγαλύτερη διεύρυνση, με 10 νέα κράτη;
α) 1995 β) 2004 γ) 2013 δ) Δεν ξέρω
- Ποιο κράτος αποχώρησε από την ΕΕ το 2020;
α) Νορβηγία β) Ηνωμένο Βασίλειο γ) Ελβετία δ) Δεν ξέρω
- Ο ευρωπαϊκός ύμνος βασίζεται στην:
α) «Ωδή στη Χαρά» του Μπετόβεν β) «Μασσαλιώτιδα» γ) «Τέσσερις Εποχές» του Βιβάλντι δ) Δεν ξέρω
- Ποια πόλη ήταν η πρώτη Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης (1985);
α) Παρίσι β) Αθήνα γ) Φλωρεντία δ) Δεν ξέρω

Πώς το βλέπω (1 = καθόλου, 5 = απόλυτα)

	1	2	3	4	5
Γνωρίζω γιατί και πώς δημιουργήθηκε η ΕΕ.					
Η ιστορία της ΕΕ έχει σχέση με τη δική μου ζωή.					
Μπορώ να αναλύσω μια ιστορική πηγή (ποιος, πότε, γιατί).					

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P1-1 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P1-R01

Γιατί ενώθηκε η Ευρώπη;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Τι θα μάθω

- να εξηγώ το ιστορικό πλαίσιο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
- να αναλύω μια ιστορική πηγή (ποιος, πότε, γιατί, για ποιον)
- να συνδέω την ιδέα της ειρήνης με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ζεύγη

Δραστηριότητα 1 · Η Ευρώπη το 1945

Κοιτάξε εικόνες και στοιχεία για την Ευρώπη αμέσως μετά τον πόλεμο (ο/η εκπαιδευτικός θα τα προβάλλει). Γράψτε τρία προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι Ευρωπαίοι.

Δραστηριότητα 2 · Διαβάζω την πηγή

Πηγή: Διακήρυξη Σουμάν, 9 Μαΐου 1950 (απόσπασμα)

Βρείτε τη Διακήρυξη στον επίσημο ιστότοπο της ΕΕ (ενότητα «Ιστορία της ΕΕ») και διαβάστε τις πρώτες παραγράφους. Προσέξτε ιδιαίτερα τις φράσεις για την **ειρήνη**, τις **συγκεκριμένες πραγματοποιήσεις** και την κοινή διαχείριση **άνθρακα και χάλυβα**.

Ερώτηση ιστορικού	Απάντηση
Ποιος τη διατύπωσε και ποια θέση είχε;	
Πότε και σε ποιο πλαίσιο;	
Σε ποιους απευθυνόταν;	
Τι πρότεινε συγκεκριμένα;	

Ερώτηση ιστορικού	Απάντηση
Γιατί άνθρακας και χάλυβας;	
Τι δεν λέει ή τι αφήνει έξω;	

Δραστηριότητα 3 · Δύο οπτικές

Φανταστείτε έναν Γάλλο και έναν Γερμανό εργάτη ορυχείου το 1950. Γράψτε από δύο προτάσεις: τι θα έλπιζε και τι θα φοβόταν ο καθένας από το σχέδιο Σουμάν;

Γάλλος εργάτης	Γερμανός εργάτης

Σκέψου

Η ΕΕ πήρε το Νόμπελ Ειρήνης το 2012. Πιστεύεις ότι ο αρχικός στόχος της ειρήνης είναι ακόμη επίκαιρος; Γιατί;

Πηγές για να ψάξετε

Ιστορία της ΕΕ και Διακήρυξη Σουμάν: european-union.europa.eu (ενότητα «Ιστορία της ΕΕ»)

Οι «ιδρυτές» της ΕΕ: european-union.europa.eu

Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας: historia-europa.eu

CVCE, ψηφιακό αρχείο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση: cnce.eu

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P1-2 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P1-R02

Από τους 6 στους 27

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Τι θα μάθω

- να τοποθετώ στη σειρά τις βασικές Συνθήκες και τι άλλαξε η καθεμία
- να χαρτογραφώ τις διευρύνσεις
- να εντοπίζω συνέχειες και αλλαγές

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες (κάρτες και χάρτης)

Δραστηριότητα 1 · Οι Συνθήκες

Βάλτε τις Συνθήκες σε σειρά και γράψτε με μία φράση τι άλλαξε η καθεμία.

Συνθήκη	Έτος	Τι άλλαξε;
Συνθήκη του Παρισιού		
Συνθήκες της Ρώμης		
Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη		
Συνθήκη του Μάαστριχτ		
Συνθήκη του Άμστερνταμ		
Συνθήκη της Νίκαιας		
Συνθήκη της Λισαβόνας		

Δραστηριότητα 2 · Ο χάρτης των διευρύνσεων

Σε έναν λευκό χάρτη της Ευρώπης χρωματίστε τα κράτη με διαφορετικό χρώμα για κάθε διεύρυνση. Συμπληρώστε και τον πίνακα.

Έτος	Κράτη	Σύνολο μελών
1957/58		6
1973		

Έτος	Κράτη	Σύνολο μελών
1981		
1986		
1995		
2004		
2007		
2013		
2020	Αποχώρηση:	

Σκέψου

Ποια διεύρυνση πιστεύεις ότι άλλαξε περισσότερο την ΕΕ και γιατί;

Πηγές για να ψάξετε

Ιστορία της ΕΕ ανά δεκαετία: european-union.europa.eu

Κείμενα των Συνθηκών: eur-lex.europa.eu

Κέντρο Πολυμέσων του ΕΚ (βίντεο): multimedia.europarl.europa.eu

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P1-3 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P1-R03

Η Ελλάδα στην Ευρώπη

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Τι θα μάθω

- να γνωρίζω τους σταθμούς της πορείας της Ελλάδας στην ΕΕ
- να συλλέγω προφορική μαρτυρία με σεβασμό
- να συγκρίνω προσωπικές μνήμες με ιστορικά στοιχεία

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα και εργασία στο σπίτι · **Τρόπος εργασίας:** ατομικά και σε ομάδες

Δραστηριότητα 1 · Η χρονογραμμή της Ελλάδας

Έτος	Τι συνέβη;
1961	
1979	
1981	
1983	
2001	
2002	
2010–2018	
2014	

Δραστηριότητα 2 · Μια συνέντευξη (προφορική ιστορία)

Πάρε συνέντευξη από έναν ενήλικα της οικογένειας ή της γειτονιάς που θυμάται την Ελλάδα πριν από το 2002. **Ζήτα πρώτα την άδειά του/της** και μην καταγράψεις ονοματεπώνυμο. Ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Τι θυμάστε από την ένταξη της Ελλάδας το 1981 ή από τα πρώτα χρόνια;
- Πώς ήταν τα ταξίδια στην Ευρώπη πριν και μετά;
- Πώς ζήσατε την αλλαγή από τη δραχμή στο ευρώ;
- Τι άλλαξε, κατά τη γνώμη σας, στη ζωή στα Σπάτα ή στην Αττική (δρόμοι, αεροδρόμιο, μετρό, αγροτικές δραστηριότητες);
- Τι θα θέλατε να ξέρουν οι νέοι για την Ευρώπη;

Σημειώσεις συνέντευξης (ηλικία, χωρίς όνομα)

Σκέψου

Συμφωνεί η μαρτυρία που κατέγραψες με όσα βρήκες στη χρονογραμμή; Πού διαφέρει και γιατί;

Πηγές για να ψάξετε

Γραφείο του ΕΚ στην Ελλάδα: europarl.europa.eu/greece/el

Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα: greece.representation.ec.europa.eu

Βουλή των Ελλήνων (ιστορικό αρχείο): hellenicparliament.gr

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P1-4 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P1-R04

Σύμβολα και πολιτιστική κληρονομιά

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Τι θα μάθω

- να εξηγώ την προέλευση και το νόημα των ευρωπαϊκών συμβόλων
- να γνωρίζω δράσεις της ΕΕ για την πολιτιστική κληρονομιά
- να εντοπίζω την ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά στην Ελλάδα

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες ειδικών

Δραστηριότητα 1 · Τα σύμβολα

Σύμβολο	Προέλευση (πότε, από ποιον)	Τι συμβολίζει;
Σημαία		
Ύμνος		
Σύνθημα		
Ημέρα της Ευρώπης		
Ευρώ		

Δραστηριότητα 2 · Η Ελλάδα στον ευρωπαϊκό πολιτιστικό χάρτη

Ερώτηση	Απάντηση
Ποιες ελληνικές πόλεις υπήρξαν Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης και πότε;	
Ποιοι ελληνικοί τόποι έχουν το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς;	
Ποιο ελληνικό έργο ή οργανισμός έχει βραβευτεί με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς (Europa Nostra);	

Δραστηριότητα 3 · Ένα σύμβολο για τα Σπάτα

Αν τα Σπάτα έπρεπε να προτείνουν ένα μνημείο, τοπίο ή έθιμο για το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ποιο θα ήταν και γιατί έχει ευρωπαϊκή διάσταση;

Σκέψου

Χρειάζεται μια ένωση κρατών κοινά σύμβολα; Τι προσφέρουν και τι μπορεί να προκαλέσουν;

Πηγές για να ψάξετε

Σύμβολα της ΕΕ: european-union.europa.eu

Πολιτιστικές Πρωτεύουσες και Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς: culture.ec.europa.eu

Europa Nostra: europanostra.org

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P1-5 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P1-R05

Η ΕΕ αύριο: πρέπει να διευρυνθεί;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Τι θα μάθω

- να γνωρίζω τα κριτήρια ένταξης και τις υποψήφιες χώρες
- να ερευνώ μια υποψήφια χώρα
- να διατυπώνω τεκμηριωμένη άποψη για το μέλλον της ΕΕ

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες (ερευνητικό σχέδιο)

Δραστηριότητα 1 · Τα κριτήρια της Κοπεγχάγης

Κριτήριο	Τι σημαίνει με δικά σας λόγια
Πολιτικό	
Οικονομικό	
Νομικό / διοικητικό	

Δραστηριότητα 2 · Φάκελος υποψήφιας χώρας

Κάθε ομάδα διαλέγει μία από τις σημερινές υποψήφιες χώρες (βρείτε τον επίσημο κατάλογο) και συμπληρώνει τον φάκελο.

Χώρα	
Πότε υπέβαλε αίτηση; Σε ποιο στάδιο βρίσκεται;	
Πού είναι ισχυρή η υποψηφιότητα;	
Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις;	
Τι θα κέρδιζε η ΕΕ; Τι θα κέρδιζε η χώρα;	
Πηγές	

Δραστηριότητα 3 · Γραμμή γνώμης

Η τάξη σχηματίζει μια «γραμμή» από το «Συμφωνώ απόλυτα» ως το «Διαφωνώ απόλυτα» με την πρόταση: «Η ΕΕ πρέπει να δεχτεί νέα μέλη μέσα στα επόμενα 10 χρόνια». Γράψε πού στάθηκες, γιατί, και αν άλλαξες θέση μετά τη συζήτηση.

.....

.....

.....

Πηγές για να ψάξετε

Διεύρυνση και υποψήφιες χώρες: enlargement.ec.europa.eu

Γραφείο του ΕΚ στην Ελλάδα: europarl.europa.eu/greece/el

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P1-6 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P1-R06

Το ψηφιακό μας μουσείο

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Τι θα μάθω

- να συνθέτω όσα έμαθα σε ένα ψηφιακό προϊόν
- να επιλέγω και να τεκμηριώνω εκθέματα
- να αναστοχάζομαι

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα (και εργασία ομάδας) · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες

Κάθε ομάδα δημιουργεί μια «αίθουσα» σε ψηφιακό μουσείο (π.χ. Artsteps) ή μια ψηφιακή χρονογραμμή με **5 εκθέματα** από όσα μελετήσαμε. Κάθε έκθεμα έχει λεζάντα και πηγή. Οι αίθουσες θα ενωθούν στην ψηφιακή έκθεση του σχολείου (P10).

#	Έκθεμα (εικόνα, έγγραφο, μαρτυρία)	Λεζάντα (έως 40 λέξεις)	Πηγή και άδεια
1			
2			
3			
4			
5			

3-2-1

3 σταθμοί της ιστορίας της ΕΕ που θυμάμαι	
2 οπτικές που δεν είχα σκεφτεί	
1 ερώτηση που έχω ακόμη	

ΤΕΣΤ Β · ΤΕΛΙΚΟ

Τι έμαθα;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P1-____

Απάντησε χωρίς να ψάξεις. Θα συγκρίνουμε τις απαντήσεις σου με το διαγνωστικό τεστ.

- Ποια ημέρα γιορτάζεται η Ημέρα της Ευρώπης (επέτειος της Διακήρυξης Σουμάν);
α) 25 Μαρτίου β) 9 Μαΐου γ) 1 Ιανουαρίου δ) Δεν ξέρω
- Ποια ήταν η πρώτη ευρωπαϊκή κοινότητα (1951);
α) Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα β) NATO γ) Συμβούλιο της Ευρώπης δ) Δεν ξέρω
- Πόσα ήταν τα ιδρυτικά κράτη;
α) 6 β) 9 γ) 12 δ) Δεν ξέρω
- Πότε έγινε η Ελλάδα πλήρες μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων;
α) 1974 β) 1981 γ) 2001 δ) Δεν ξέρω
- Με ποια Συνθήκη ιδρύθηκε η «Ευρωπαϊκή Ένωση» με αυτό το όνομα;
α) Ρώμης β) Μάαστριχτ γ) Λισαβόνας δ) Δεν ξέρω
- Τα 12 αστέρια της ευρωπαϊκής σημαίας συμβολίζουν:
α) τα 12 ιδρυτικά κράτη β) την ενότητα και την αρμονία γ) τους 12 μήνες δ) Δεν ξέρω
- Ποια ήταν η μεγαλύτερη διεύρυνση, με 10 νέα κράτη;
α) 1995 β) 2004 γ) 2013 δ) Δεν ξέρω
- Ποιο κράτος αποχώρησε από την ΕΕ το 2020;
α) Νορβηγία β) Ηνωμένο Βασίλειο γ) Ελβετία δ) Δεν ξέρω
- Ο ευρωπαϊκός ύμνος βασίζεται στην:
α) «Ωδή στη Χαρά» του Μπετόβεν β) «Μασσαλιώτιδα» γ) «Τέσσερις Εποχές» του Βιβάλντι δ) Δεν ξέρω
- Ποια πόλη ήταν η πρώτη Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης (1985);
α) Παρίσι β) Αθήνα γ) Φλωρεντία δ) Δεν ξέρω

Πώς το βλέπω (1 = καθόλου, 5 = απόλυτα)

	1	2	3	4	5
Γνωρίζω γιατί και πώς δημιουργήθηκε η ΕΕ.					
Η ιστορία της ΕΕ έχει σχέση με τη δική μου ζωή.					
Μπορώ να αναλύσω μια ιστορική πηγή (ποιος, πότε, γιατί).					